

Відділ культури, національностей та релігій
Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

Народний поет Буковини

До 190-річчя від дня народження
Юрія-Йосипа Федьковича

Бібліографічний покажчик

Відділ культури, національностей та релігій
Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

Народний поет Буковини

До 190-річчя від дня народження
Юрія-Йосипа Федьковича

Бібліографічний покажчик

Славутич 2024

Даний бібліографічний покажчик підготовлений відділом бібліотечно–бібліографічного обслуговування Загальноміського бібліотечно–інформаційного центру м. Славутича.

Видання присвячене 190-річчю від дня народження Юрія-Йосипа Федьковича – українського поета, прозаїка, драматурга, громадсько-культурного та освітнього діяча, творчість якого займає почесне місце в українській літературі другої половини XIX століття.

Посібник містить біографію Ю. Федьковича, публікації про його твори, видання та статті про життя і творчість, інтернет-ресурси.

Матеріал розміщений за розділами в алфавітному порядку.

Посібник розраховано на широке коло читачів.

Укладачі:

Панова Л. І., Соловйова Л. О.

Відповідальний
за випуск:

Портная Н. В.

*«Федькович – се талант переважно ліричний;
всі його повісті, всі найкращі його поезії
навіяні теплим, індивідуальним чуттям
самого автора...*

Іван Франко

Осип Юрій Федькович – український письменник-романтик, передвісник українського національного відродження Буковини.

За чарівну силу поетичного слова, глибоку правдивість і справжню народність Іван Франко назвав його «буковинським соловієм», «буковинським Кобзарем».

Народився Осип Юрій Федькович 8 серпня 1834 року в містечку Сторонці-Путилові на буковинській Гуцульщині. Він походив із родини дрібного шляхтича і початкову освіту здобував у приватних вчителів, зокрема у німецькомовній школі. Пізніше навчався в німецькій гімназії у Чернівцях.

У 1852 році був призваний до австрійської армії, де служив офіцером до 1863 року. Саме під час служби він почав писати поезію, багато з якої мала патріотичний характер.

Після відставки з армії Федькович повернувся на Буковину і активно займався літературною діяльністю.

1859 року написав перший вірш українською мовою (перед тим писав німецькою) – «Нічліг» (1858 р.). Його твори, такі як збірки поезій «Поезії» (1862 року), «Поезії» (1862-67 рр.), «Поезії» (1867-68 рр.), «Дикі думки» (1876 р.), стали значними явищами в українській літературі. Федькович також писав прозу, зокрема, повісті та оповідання, які відображали життя гуцулів та українського народу.

Поеми Ю. Федьковича присвячені героїчним подвигам опришків, месників за кривду народу: «Довбуш» (1862 р.), «Юрій Гінда», «Лук'ян Кобилиця» (1865 р.).

Більшість оповідань і повістей Федьковича розкривають буйний світ гуцульського життя, нещасне кохання через брак взаємності, чи інші перешкоди: «Люба-Згуба» (1863 р.), «Серце не навчити», «Дністрові кручі». До жовнірської теми Федькович звертається і в прозі: «Штефан Славич», «Сафат Зінич», «Жовнярка», «Побратим», «Три як рідні брати» та ін. На деяких творах Федьковича позначився вплив етнографізму Г. Квітки і розмовної манери Марка Вовчка.

Крім поезії і прози, Федькович писав драми: побутова комедія «Так вам треба» (1865 р.), історична трагедія «Хмельницький» (1883-1887 рр.), мелодрама «Керманич» (1876 р., 1882 р.); переробки чужих авторів: «Як козам роги виправляють» (за В.Шекспіром – «Приборкання непокірної»). Крім цього, перекладав драми В. Шекспіра «Гамлет», «Макбет», Р. Готшала «Мазепа». Найвдалішою є його історична драма «Довбуш» (у 3 редакціях – 1869 р., 1876 р. і 1918 р.), яку поставлено на сценах в галицьких і буковинських театрах.

У 1872-1873 працював редактором у видавництві «Просвіти» і театрі «Руська Бесіда». Останні роки провів у Чернівцях, де в 1885-1888 роках був редактором газети «Буковина». За заслуги на літературній ниві обраний почесним членом Наукового товариства імені Шевченка.

Федькович активно займався громадською діяльністю. Він був активним учасником українського національного руху, борцем за права українського народу на Буковині. Автор багатьох романтичних балад, писав оповідання, драми, дитячі твори. Він став передвісником українського національного відродження Буковини.

Осип Юрій Федькович помер 11 січня 1888 року в Чернівцях. Його творчість і громадська діяльність мали великий вплив на розвиток української літератури та національної свідомості. Його вважають одним з видатних представників української культури та літератури XIX століття.

Літературна спадщина Ю. Федьковича

Федькович Ю. Твори у двох томах. Т. 1: Поезії / Юрій Федькович. – К.: Дніпро, 1984. – 469 с.

Федькович Ю. Твори у двох томах. Т. 2: Повісті. Оповідання. Казки. Драматичні твори. Листи / Юрій Федькович. – К.: Дніпро, 1984. – 426 с.

Федькович Ю. Байки / Юрій Федькович // Українська байка / упоряд. та передм. Б. А. Деркача, В.Т. Косяченка. – К.: Дніпро, 1983. – С. 242-246.

Федькович Ю. Дезертир: Вірш / Юрій Федькович // Книга про Матір: Українські поети XIX-XXI ст. / передм. О. О. Омельченка; упоряд. В. Л. Чуйко. – К.: Криниця, 2003. – С. 268.

Федькович Ю. Засць / Юрій Федькович // Дзвінок з минулого: Вірші, оповідання, казки, байки, загадки, приповідки: для мол. та серед. шк. віку / упоряд., заг. ред., післям. та приміт. В. І. Лучука. – К.: Веселка, 1991. – С. 201.

Федькович Ю. Лис та качка: Байка / Юрій Федькович // Байки: Навчальний посібник / упоряд. Н. О. Будна, В. І. Паронова. – Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2006. – С. 48-49.

Федькович Ю. Люба-згуба. Три як рідні брати / Юрій Федькович. – Донецьк: ВКЦ «Кредо», 2010. – 320 с.

Федькович Ю. Поезії / Ю. Федькович // Українська муза: Поетична антологія. Од початку до наших днів. Вип. 3 / під ред. Олекси Коваленка. – К.: Обереги, 1993. – С. 331-338.

Федькович Ю. Поезії / Юрій Федькович // Шляхи сподівань: Українська літ-ра кінця XVIII-початку XX ст.: Навчальний посібник / упорядкув. і передм. В. І. Шкляра. – К.: Грамота, 2003. – С. 454-464. – (Шкільна б-ка).

Федькович Ю. Поезії. Поеми / Юрій Федькович; упоряд., авт. передм. та приміт. М. Й. Шалата. – К.: Дніпро, 1990. – 367 с. – (Б-ка укр. класики «Дніпро»).

Федькович Ю. Поезії. Три як рідні брати (скорочено) / Ю. Федькович // Хрестоматія з української літератури: Навч. посібник. Кн. 2 / укладач І. І. Жебка. – К.: Наук. думка, 1999. – С. 319-335. – (Б-ка школяра).

Федькович Ю. Поетичні твори. Прозові твори. Драматичні твори. Листи / Юрій Федькович; упоряд. та приміт. М. Й. Шалати. – К.: Наукова думка, 1985. – 575 с. – (Б-ка української літератури).

Федькович Ю. Твори / Ю. Федькович // Веселка. Антологія укр. літ. для дітей в трьох томах. Т. 1: Твори дожовтневого періоду. Для ст. шкіл. віку / упоряд., літ.-критич. нариси Б. Чайковського; передм. д-ра філол. наук І. Пільгука. – К.: Веселка, 1984. – С. 189-197.

Федькович Ю. Три як рідні брати: Повість / Ю. Федькович // Українська література для школярів: Хрестоматія. В 2-х т. Т. 1 / упоряд. В. М. Лапшина. – Донецьк: Сталкер, 1997. – С. 211-229.

Про життя і творчість

Бондар М. П. Юрій Федькович / М. П. Бондар // Історія української літератури ХІХ століття. У 3-х кн. Кн. 2: Навч. посібник / за ред. М. Т. Яценка. – К.: Либідь, 1996. – С. 319-351.

Губарев В. К. Федькович Осип-Юрій Адальбертович / В. К. Губарев // Історія України: Універсальний ілюстрований довідник. – Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2008. – С. 254.

Єфремов С. Осип-Юрій Федькович / С. Єфремов // Історія українського письменства. – К.: Феміна, 1995. – С. 449-453.

Ковалець Л. Леонід Білецький про Осипа Федьковича / Л. Ковалець // Дивослово. – 2007. – № 6. – С. 49-56.

Ковалець Л. Юрій Федькович як інтерпретатор світової поетичної драматургії: грані важливого і непізнаного / Л. Ковалець // Дивослово. – 2010. – № 4. – С. 60-64.

Ковалець Л. Юрій Федькович як явище інтелекту / Л. Ковалець // Літературна Україна. – 2011. – 22 вересня. – С. 12.

Кодлюк Я. П. Юрій Федькович / Я. П. Кодлюк, Г. С. Одинцова // Сто двадцять розповідей про письменників: Довідник для вчителя початкових класів. – К.: Наш час, 2006. – С. 154-156.

Маковей О. Життєпис Осипа Юрія Гординського-Федьковича / Осип Маковей; за ред. Б. Мельничука, Л. Ковалець, О. Добржанського, К. Лук'янюка. – Чернівці: КТ вид-во «Золоті литаври», 2005. – 432 с.

Оліфіренко С. М. Федькович Юрій / С. М. Оліфіренко, В. В. Оліфіренко, Л. В. Оліфіренко // Універсальний літературний словник-довідник. – Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2008. – С. 368-369.

Павличко Д. Поет лицарської гідності і правди: Ю. Федькович / Д. Павличко // Біля мужнього світла: Літературно-критичні статті, спогади, виступи. – К.: Рад. письменник, 1988. – С. 34-47.

Пільгук І. Пісню снує Черемош: Повість про Осипа-Юрія Федьковича / Іван Пільгук // Дуби шумлять: Біографічні повісті / післям. Л. Г. Кореневича. – К.: Дніпро, 1990. – С. 209-379.

Погребенник В. Федькович Юрій / В. Погребенник // Українська література у портретах і довідках: Давня література – література ХІХ ст.: Довідник / редкол.: С. Денисюк, В. Дончик, П. Кононенко та ін. – К.: Либідь, 2000. – С. 321-323.

Роздольська І. Федькович Юрій Адальбертович / І. Роздольська // Довідник з історії України (А-Я): Посібник для

серед. загальноосв. навч. закл. / за заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста. – К.: Генеза, 2001. – С. 991-992.

Роздольська І. Федькович Юрій Адальбертович / І. Роздольська // Довідник з історії України. Т. 3. (Р-Я) / за ред. І. Підкови, Р. Шуста. – К.: Генеза, 1999. – С. 496-497.

Солод Ю. Горянин: Вірші і прозові твори Юрія Осипа Федьковича / Юлія Солод // Українська класична література. Конспект: Навч. посібник за програмою 9-10 кл. – К.: Світло знань, 2006. – С. 258-268.

Солод Ю. Співець Буковини Юрій Федькович / Ю. Солод // Українська література: Конспект. – К.: Козаки, 1996. – С. 92-93.

Тарасюк Г. Таємниця на ім'я Федькович / Г. Тарасюк // Літературна Україна. – 2004. – 16 вересня. – С. 7.

Федькович Юрій // Веселка. Антологія укр. літ. для дітей в трьох томах. Т. 1: Твори дожовтневого періоду. Для ст. шкіл. віку / упоряд., літ.-критич. нариси Б. Чайковського; передм. д-ра філол. наук І. Пільгука. – К.: Веселка, 1984. – С. 186-188.

Федькович Юрій // Новий довідник: Українська мова та література. – К.: ТОВ «Казка», 2005. – С. 588-591.

Федькович Юрій. Поетична творчість Федьковича. Повість «Довбуш» // Історія української культури. – IX зшиток. – червень 1937. – К.: Обереги, 1993. – С. 385-389.

Федькович Юрій // Українська література для школярів: Хрестоматія. В 2-х т. Т. 1 / упоряд. В. М. Лапшина. – Донецьк: Сталкер, 1997. – С. 210.

Федькович Йосип Юрій // Українська муза: Поетична антологія. Од початку до наших днів. Вип. 3 / під ред. Олекси Коваленка. – К.: Обереги, 1993. – С. 329-332.

Федькович Юрій Адальбертович // Усі цитати до творів з української літератури. 5-12 класи / укладач Н. В. Курганова. – Харків: Торсінг плюс, 2006. – С. 116-124.

Федькович Юрій // Шляхи сподівань: Українська літ-ра кінця XVIII-початку XX ст.: Навчальний посібник / упорядкув. і передм. В. І. Шкляра. – К.: Грамота, 2003. – С. 453. – (Шкільна б-ка).

Інтернет-ресурси

Федькович Осип-Юрій Адальбертович [Електронний ресурс]. Вікіпедія: Вільна енциклопедія. – Електр. дані. – Режим доступу:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D0%B5%D0%B4%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87_%D0%9E%D1%81%D0%B8%D0%BF-

[_%D0%AE%D1%80%D1%96%D0%B9_%D0%90%D0%B4%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%B1%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%AE%D1%80%D1%96%D0%B9_%D0%90%D0%B4%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%B1%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87). – Назва з екрану. – Дата останньої правки 21.05.2024. – (Дата звернення 26.07.2024).

Юрій Федькович: особисте життя та творча діяльність. Реферат [Електронний ресурс] // Освіта ua. – Електр. дані. – Режим доступу: https://osvita.ua/vnz/reports/ukr_lit/36467/. – Назва з екрану. – (Дата звернення 26.07.2024).

Федькович Юрій – біографія [Електронний ресурс] // УкрЛіб: Бібліотека Української Літератури. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://www.ukrlib.com.ua/bio/printit.php?tid=1699>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 26.07.2024).

Рудницька Т. Юрій Федькович і українська школа: До 190-річчя від дня народження українського письменника [Електронний ресурс] / Тетяна Рудницька // Педагогічний музей України – Національна академія педагогічних наук України. – Електр. дані. – Режим доступу: <http://pmu.in.ua/news/jurij-fedkovich/>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 26.07.2024).

Федькович Юрій – біографія [Електронний ресурс] // Українська поезія та література | © OnlyArt. – Електр. дані. –

Режим доступу: <https://onlyart.org.ua/biographies-poets-and-writers/fedkovych-yurij-biografiya/>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 26.07.2024).

Федькович Юрій: презентація [Електронний ресурс] // На урок – Електр. дані. – Режим доступу: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-na-temu-yuriy-fedkovich-385379.html>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 30.07.2024).

Невідома Буковина: 5 цікавих фактів про Юрія Федьковича [Електронний ресурс] // Молодий буковинець. – Електр. дані. – Режим доступу: https://molbuk.ua/chernovtsy_news/233364-nevidoma-bukovina-5-cikavih-faktiv-pro-juriya-fedkovicha.html#google_vignette. – Назва з екрану. – (Дата звернення 26.07.2024).

Шевелева М. Юрій Федькович – провісник українського відродження на Буковині [Електронний ресурс] / Мар'яна Шевелева // Український інтерес. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://uain.press/blogs/1069179-1069179>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 09.08.2024).

Юрій Федькович (1834–1888): «великий приятель школи, учителів і народу» [Електронний ресурс] // Youtube. Педагогічний музей України. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=f9vqOH2sadU>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 09.08.2024).

Юрій Федькович. Школа його життя [Електронний ресурс] // Youtube. Портал «Експеримент». – Електр. дані. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=nwqnp3D0ryA&t=22s>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 26.07.2024).

Зміст

Біографія письменника.....	3
Літературна спадщина Ю. Федьковича.....	5
Про життя і творчість.....	6
Інтернет-ресурси.....	9

